

LEADER: a vidéki Európa motorja

Az európai vidékfejlesztés motorjának számító LEADER eddigi eredményeiről és jövőbeni szerepéről tanácskoztak Brüsszelben. A megbeszélésen részt vevő országok különböző tapasztalatokat hoztak magukkal, amelyet megosztottak a tanácskozáson megjelent 290 akciócsoporttal, köztük a magyar delegációval is. A "New LAG Event" című brüsszeli nemzetközi konferencián részt vevő új és régi EU tagországok 290 LEADER Helyi Akciócsoportja (HACS) közül húsz magyar képviseltette magát. A HACS-ok mellett az irányító hatóságok, az egyes tagállamok nemzeti vidéki hálózatai, az Európai Bizottság képviselői, valamint különböző szakmai szervezetek delegáltjai arról értekeztek, milyen programok valósuljanak meg a következő költségvetési ciklusban. Tudósításunk. Hazánkat – a HACS-okon kívül – a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat és a Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet küldöttei képviselték. A plenáris ülést Dacian Cioloș, az Európai Bizottság mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős biztosa videoüzenetben nyitotta meg (amelyet [ide kattintva](#), eredetiben, francia nyelven tekinthetnek meg). A biztos szerint a 2014-2020-ig tartó költségvetési időszakban a jelenlegi program tapasztalataira építkezve kell kiemelt szerepet szánni a vidékfejlesztésre, azon belül is a LEADER szemlélet átalakítására és alkalmazására. *„A LEADER program beindulásakor még nem mutathatóak ki rögtön eredmények, ez ugyanis nem finanszírozási program, hanem fejlesztési módszer”* – mondta Petri Rinne, az Európai LEADER Szövetség (ELARD) finn elnöke. Petri Rinne szerint csak akkor lesz sikeres a program, ha valóban alulról indul a kezdeményezés, hiszen a különböző régiókban eltérő problémákkal szembesülnek a vidékfejlesztési szakemberek. *„A LEADER nem a pénzről szól, hanem a helyiek aktivizálásáról”* – hangsúlyozta Petri Rinne. Kiemelte továbbá, hogy szükség van a projektek folyamatos nyomon követésére, valamint a helyi média és a politikusok bevonására, de arra is, hogy probléma esetén az irányító hatóság ne tétovázzon, hanem avatkozzon be. A Dél-Afrikai Köztársaságban és Mozambikban a nemzetközi segítségnyújtási akciók során is alkalmazták a LEADER módszereit. Mozambikban 2008-ban megterveztek egy helyi fejlesztési stratégiát, amelynek egyik fő prioritása a közösségi erdőgazdálkodás fejlesztése volt. Érdekes tapasztalat volt, hogy míg Afrikában a fejlesztés sikere nagyban a forrásokhoz való hozzáféréseken múlik, addig Európában az aktív szereplők felkutatásában, a program iránti érdeklődés fenntartásában. Jean-Michel Courades, az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Igazgatósága képviselőjében elmondta, hogy a LEADER már a negyedik tervezési ciklusát éli. Ez a program a kilencvenes években váltotta fel a nyolcvanas években a fejlesztéspolitikában egyeduralkodó *„felülről-lefelé fejlesztés”* szemléletét. A LEADER kezdeti szakaszában (1995-2001), elsősorban a leghátrányosabb helyzetű térségek fejlesztésére koncentráltak. A projektben akkor 217 akciócsoport vett részt és összesen 450 millió euro forrással rendelkeztek a programok végrehajtásához. Mára (2007-2013-as időszakra), 2192 HACS részvételével és 5,5 milliárd euro forrással a LEADER egy komplex fejlesztési metódussá vált. Napjainkban a LEADER szemlélet a nemzeti és uniós vidékfejlesztési támogatási rendszerekbe integráltan van jelen. Jean-Michel Courades fontosnak tartotta, hogy a HACS-

ok egymással és a tagállami döntéshozó testületekkel rendszeresen találkozzanak a kölcsönös tapasztalatcsere érdekében. Hangsúlyozta továbbá, hogy szükségesek a rendszeres képzések az akciócsoportok számára, lehetőleg a nemzeti vidéki hálózatok bevonásával. A HACS-ok működési forrásait érintve kiemelte, hogy szükségesnek tartja, hogy a HACS maga is beszállhasson saját finanszírozásába, illetve ehhez nemzeti forrásokat is igénybe lehessen venni. Izgalmas előadásokat hallhattunk továbbá a fiatalok megszólításának és a helyi közösségek bevonásának fontosságáról. Kiemelt téma volt az is, hogyan lehet fenntartani az érdeklődést a LEADER iránt, hogyan lehet egyre újabb és újabb aktorokat, pályázókat bevonni. Ennek egyik kulcsa az előadók szerint az innovatív, kísérleti projektek támogatása lehet.

Forrás: umvp.eu